

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

1. **Obce** jsou uvedeny v územní struktuře platné k 1. 1. 2017. Údaje o obcích vyjadřují stav roku 2016, pokud není uvedeno jinak.
2. **Obec** je základním územním samosprávným společenstvím občanů. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí obce. Má jedno nebo více katastrálních území. Je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. V právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Za obce se považují (pro některé, mj. statistické účely) také vojenské újezdy. V ČR jsou 4 vojenské újezdy: Boletice, Hradiště, Březina a Libavá. K 1. lednu 2017 v České republice existovalo 6 258 obcí. Obce se zvláštním postavením jsou v lexikonu zvýrazněny: **statutární města** velkými písmeny, **města** tučně, **městyse** tučnou kurzívou. V lexikonu jsou také uvedeny **městské části (městské obvody)** hlavního města Prahy a statutárních měst Brno, Liberec, Opava, Ostrava, Plzeň, Pardubice a Ústí nad Labem.
3. **Obce s rozšířenou působností (ORP)** jsou stanoveny zákonem 314/2002 ze dne 13. 6. 2002. Příslušnost obcí k obcím s rozšířenou působností je dána vyhláškou MV č. 388/2004 Sb. ze dne 24. 6. 2004, kterou se mění vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Hlavní město Praha má uvedenu příslušnost městské části do správních obvodů (tj. do Prahy 1 až 22, kdy úřady těchto městských částí vykonávají velkou část státní správy pro obyvatele zbylých 35 městských částí).
4. **Část obce** je možno definovat dvojím způsobem. Jedná se o jednotku územního členění státu, která je publikována v rámci úředního seznamu obcí a jejich částí (tj. ve Statistickém lexikonu obcí České republiky 2013). Pokud se obec nečlení na části, je pro potřeby statistiky považována za jednu část obce. Z věcného hlediska se jedná o skupinu domů se společným názvem, označených čísly popisnými z jedné číselné řady. Ve městech Praha, Brno, Plzeň, Pardubice a Opava jsou některé části obce děleny hranicí městské části nebo městského obvodu, a tak vznikají **díly částí obce** – části obce statistické. Za správní a územní celky kraj, okres, správní obvod ORP a obec je v tabulkách uváděn počet částí obce, za městské části a městské obvody výše uvedených měst je uveden počet dílů částí obce.
5. **Katastrální území** tvoří plošně souvislý a společně evidovaný soubor pozemků (parcel). Katastrální území pokrývají celé území státu. Kromě katastrálních území se občas používají ještě tzv. územně technické jednotky (UTJ), které jsou totožné s katastrálními územími, s výjimkou těch katastrálních území, která jsou dělena hranicí městské části - městského obvodu (např. v Praze, Brně, Plzni).
6. **Katastrální výměra** je plocha katastrálního území obce. Ve městech Praha, Brno, Opava, Pardubice, Plzeň a Ústí nad Labem je výměra uvedena i v těch městských částech, kterým nebylo vymezeno katastrální území (dělené katastry). V těchto případech se jedná o odhadnuté výměry dle GIS jako součet výměr ÚTJ na základě hodnot výměr katastrálních území podle údajů Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (ČÚZK) a podle grafických vrstev registru sčítacích obvodů k 1. 1. 2017. Údaje za obce byly převzaty od ČÚZK k 31. 12. 2016. V sumarizačních tabulkách za okresy a kraje se uvádí oficiální výměra okresu (kraje), která je přebírána z ČÚZK.
7. Údaje o **počtu obyvatel** byly převzaty z průběžné bilance obyvatelstva k 31. 12. 2016 a přepočteny na územní strukturu platnou k 1. 1. 2017. Údaje o počtu obyvatel k uvedenému datu v městských částech (obvodech) statutárních měst Brno, Liberec, Opava, Ostrava, Plzeň, Pardubice a Ústí nad Labem nejsou k dispozici, proto je uveden počet obyvatel obvykle bydlících ze sčítání k 26. 3. 2011.
8. **Přírůstek obyvatel 2001-2016** - změna počtu obyvatel v obcích a městských částech Prahy mezi 1. 3. 2001 (podle SLDB) a stavem obyvatel k 31. 12. 2016 (podle bilance obyvatelstva). Změna počtu obyvatel v městských částech (v městských obvodech) statutárních měst mezi 1. 3. 2001 (SLDB) a 26. 3. 2011 (SLDB).
9. **Ekonomickým subjektem** je každá právnická osoba, fyzická osoba s postavením podnikatele a organizační složka státu, která je účetní jednotkou. Ekonomickým subjektem se zjištěnou aktivitou je takový subjekt, který podle informací z administrativních zdrojů nebo ze statistických ztíř%tování vykazuje ekonomickou aktivitu. Údaje k 31. 12. 2016 jsou získány z Registru ekonomických subjektů.

10. **Hromadná ubytovací zařízení** jsou zařízení s pěti a více pokoji a deseti a více lůžky, která poskytují přechodné ubytování hostům. Patří mezi ně hotely, motely, botely, penziony, turistické ubytovny, chatové osady, kempy a ostatní ubytovací zařízení. Ostatní ubytovací zařízení zahrnují např. rekreační zařízení podniků, školicí střediska, kulturně-historické objekty, lázeňská zařízení a jiná ubytovací zařízení, která vyčleňují lůžkovou kapacitu pro cestovní ruch (např. domovy mládeže, vysokoškolské koleje, podnikové ubytovny apod.). Údaje za rok 2016 jsou získána ze šetření o kapacitách a návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení.

11. **Předškolní vzdělávání** slouží k přípravě dětí pro vstup do povinné školní docházky. Kromě mateřských škol jej zajišťují přípravné třídy základní školy a přípravný stupeň základní školy speciální, obojí zřizované při základních školách. Data za období 1. 9. 2015 až 30. 6. 2016 jsou převzata ze zdrojů rezortního pracoviště státní statistické služby Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT).